provincie Drenthe

Assen, 8 september 2026
Ons kenmerk 5.7/2026001286
Behandeld door thema Vergunningen, Toezicht en Handhaving (0592) 36 55 55
Onderwerp: Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe inzake omgevingsvergunning voor een Natura 2000-vergunning op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e van de Omgevingswet

Gedeputeerde Staten van Drenthe;

ONTWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING VOOR EEN NATURA 2000-VERGUNNING OP GROND VAN ARTIKEL 5.1, LID 1, ONDER E, VAN DE OMGEVINGSWET

Vergunninghouder	:	FAGE International S.A. Dutch Branch (FAGE) (KvK-nummer 85838136)
Bedrijfslocatie	:	Buitenvaart II in de gemeente Hoogeveen.

Aangevraagde situatie
De initiatiefnemer heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor een Natura 2000-activiteit in de zin van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet (Ow), zijnde het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor de verwerking van melk en de productie van zuivelproducten. De hoofdactiviteit van FAGE is de industriële verwerking van melk tot zuivelproducten, waaronder (gefermenteerde) producten zoals yoghurt. De aanvoer bedraagt gemiddeld 1.000 m³ rauwe melk per dag en maximaal 312.000 m³ per jaar (uitgaande van 312 productiedagen per jaar). Bij een dichtheid van 1,03 ton/m³ komt dit neer op maximaal 321.360 ton rauwe melk per jaar. De maximale output van de installatie bedraagt 80.000 ton eindproduct per jaar. De fabriek is volledig geëlektrificeerd op de sprinklerpomp na. Daarom zijn er geen stikstofbronnen van de fabriek zelf, behoudens de sprinklerpomp. De bronnen van stikstofemissie die bij deze activiteit horen, zijn voor de gebruiksfase weergegeven in tabel 1 en voor de bouwfase weergegeven in tabel 2. Deze bronnen komen overeen met de aangeleverde AERIUS-berekeningen voor de gebruiksfase en de bouwfase. Daarbij wordt tijdens de bouwfase elektrisch bouwmaterieel ingezet. Dit is niet meegenomen in de AERIUS-berekening, omdat elektrisch bouwmaterieel geen stikstofemissie veroorzaakt.

Aangevraagde situatie gebruiksfase (tabel 1):

Bron	Soort	Omschrijving	Totale emissie (kg NOx/jaar)	Totale emissie (kg NH_3/jaar)
Wegverkeer	Licht en zwaar verkeer	Vracht- en licht verkeer van en naar de inrichting	337,0	14,2
Mobiele werktuigen	Dieselmotor	Sprinklerpomp	1,1	0,0
Wegverkeer	Koude start	Koude starts licht verkeer	15,4	2,2
Totaal			**353,4**	**16,5**

Aangevraagde situatie bouwfase voor het toonaangevende jaar (tabel 2):

Bron	Soort	Omschrijving	Totale emissie (kg NOx/jaar)	Totale emissie (kg NH_3/jaar)
Wegverkeer	Licht en zwaar verkeer	Van en naar plan gebied	715,6	21,4
Wegverkeer	Licht en zwaar verkeer	Vrachtwagens bouwdepot	19,6	0,4
Wegverkeer	Zwaar verkeer	Vrachtwagens DP (Dairy Plant)	45,1	1,0
Wegverkeer	Zwaar verkeer	Vrachtwagens WWTP (Afvalwaterzuiveringsinstallatie)	0,8	0,02
Mobiele werk-tuigen	Stationair draaien	Stationair Vrachtwagen	186,8	1,8
Mobiele werk-tuigen	Stationair draaien	Stationair Vrachtwagen DP (Dairy Plant)	368,2	3,6
Mobiele werk-tuigen	Stationair draaien	Stationair Vracthwagen WWTP (Afvalwaterzuiveringsinstallatie)	11,9	0,1
Mobiele werk-tuigen	Stationair draaien	Stationair flatbed	47,9	0,5
Wegverkeer	Koude start	Koude starts licht verkeer	0,3	0,04
Totaal			**1.396**	**28,8**

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben met inachtneming van artikelen 5.1, eerste lid en onder e, van de Ow en 8.74b, lid 1, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) besloten om op basis van bijgevoegde motivering (bijlage 1) FAGE een omgevingsvergunning te verlenen voor de aangevraagde Natura 2000-activiteit.
De aanvraag en bijlagen, inclusief de passende beoordeling en de AERIUS-berekening, maken integraal deel uit van dit besluit.

Vergunningvoorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

A. *Uitvoering overeenkomstig beschikking*
   De voorgenomen activiteiten op de hierboven vermelde bedrijfslocatie moeten worden uitgevoerd, zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken is aangegeven. Indien er wijzigingen in het project worden overwogen, dient eerst te worden onderzocht of hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit moet worden aangevraagd en verleend, alvorens tot uitvoering over te gaan.

B. *Realisatietermijn*
   Het bevoegd gezag kan deze omgevingsvergunning intrekken indien gedurende een periode van drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit geen activiteiten zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning.

C. De rechten als gevolg van deze vergunning kunnen in de toekomst niet worden ingezet voor extern saldeertransacties in het kader van een Natura 2000-omgevingsvergunning (extern salderen).

D. Zwaar verkeer omvang
Het aantal ritten van zwaar verkeer per jaar mag niet meer bedragen dan 18.720. Onder ritten wordt verstaan: een complete transportcyclus van een vrachtvoertuig, bestaande uit een aankomst en het daaropvolgende vertrek, gezamenlijk als één rit geteld. Deze ritten bestaan uit vrachtwagens voor melkaanvoer, verpakkingen, eindproduct, afval en de afvalwaterzuivering. Het aantal ritten wordt geregistreerd in een logboek. Dit logboek wordt gedurende ten minste tien jaar bewaard en op verzoek ter inzage verstrekt.

E. Uitvoering bouwfase
De uitvoering van de bouwfase vindt plaats overeenkomstig de in de AERIUS-berekening gehanteerde uitgangspunten en emissies. De stikstofemissie in de bouwfase mag niet hoger zijn dan de emissie in het toonaangevende jaar zoals opgenomen in de AERIUS-berekening.

Zienswijze
Op grond van artikel 10.24, eerste lid en onder j, van het Omgevingsbesluit wordt dit besluit voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen het ontwerpbesluit kan door eenieder zienswijzen worden ingediend.
Eenieder kan binnen zes weken vanaf publicatie van deze vergunning een zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Drenthe. Een schriftelijke zienswijze moet zijn ondertekend en bevat daarnaast tenminste de naam en het adres van de indiener, een omschrijving en het kenmerk van het ontwerpbesluit waarover een zienswijze naar voren worden gebracht, de dagtekening en de redenen waarom een zienswijze wordt ingediend. Voor meer informatie over het indienen van een zienswijze zie http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften/.

Gedeputeerde Staten voornoemd,

, plv. voorzitter

, secretaris

Afschrift aan:
- Vergunninghouder FAGE International SA Dutch Branch
- ARCADIS Nederland B.V. (Digitaal)
- het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Hoogeveen (digitaal)
- het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel (digitaal)

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

De vergunninghouder heeft ARCADIS Nederland BV gemachtigd voor deze aanvraag. Wij hebben de aanvraag ontvangen op 14 april 2026. Onderstaande documenten, relevant voor deze omgevingsvergunning, zijn onlosmakelijk verbonden aan de aanvraag:

- Bijlage A: DSO_Verzoek_2026041402277
- Bijlage B: Toelichting – gebruiksfase
- Bijlage C: Toelichting – bouwfase
- Bijlage D: AERIUS-berekening aanlegfase-kenmerk S4XWhmRw35RT-November2025
- Bijlage E: AERIUS_berekening_gebruiksfase_RZMX4TNzCJ8g - maart 2026
- Bijlage F: ARCADIS Nederland B.V.-Passende Beoordeling – 24 juli 2026
- Bijlage G: Locatie FAGE-zuivelfabriek op bedrijventerrein Buitenvaart II (Hoogeveen)
- Bijlage H: Memo FAGE - ontkoppelen natuurtoestemming
- Bijlage I: Koolstra advies (2024)

De aanvraag en bovengenoemde documenten maken integraal onderdeel uit van deze omgevingsvergunning.

1b. Context van de aanvraag

Eerder is op 3 november 2022 een gecombineerde aanvraag ingediend (zaaknummer OD Drenthe: Z2022-015085). Deze aanvraag ging over: bouwen, handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening, inrichting oprichten of veranderen (Milieu), uitrit aanleggen of veranderen, erf- of perceelafscheiding plaatsen en handelen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden (natuurvergunning). In het natuurdeel werd daarbij gebruik gemaakt van de optie om extern te salderen. Qua depositie was dit destijds voldoende om op 0,00 mol N/ha/jaar depositie te komen. In dat kader zijn stikstofemissierechten aangekocht van derden. Op basis van deze aanvraag is een ontwerpbesluit opgesteld, dat ter inzage heeft gelegen vanaf 7 april 2023. Op 9 mei 2023 zijn de concept-NDA's bekendgemaakt. Hieruit volgde dat niet langer kon worden geborgd dat extern salderen voldeed aan het vereiste van additionaliteit, waardoor vergunningverlening op basis van extern salderen niet meer juridisch houdbaar was. Dit traject is daarom niet verder voortgezet.

Naar aanleiding van deze ontwikkeling heeft FAGE de fabriek volledig geëlektrificeerd, waardoor de stikstofdepositie met intern salderen van bemeste percelen kon worden teruggebracht tot 0,00 mol N/ha/jaar. Na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923) kan intern salderen ook niet langer zonder vergunning worden toegepast en gelden hiervoor nadere juridische voorwaarden.
Tegen deze achtergrond en gelet op de zeer beperkte toename van stikstofdepositie op enkele Natura 2000-gebieden is besloten de aanvraag te beoordelen met een ecologische passende beoordeling. In deze beoordeling wordt geen gebruik gemaakt van extern of intern salderen, maar worden uitsluitend de effecten van de aangevraagde situatie als zodanig beoordeeld.
FAGE heeft besloten de natuurtoestemming te ontkoppelen en een afzonderlijke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit onder de Omgevingswet in te dienen. Op 14 april 2026 heeft FAGE de aanvraag voor het natuurdeel ingetrokken (zie bijlage H) en vervolgens een nieuwe aanvraag ingediend. Hierdoor wordt de aanvraag beoordeeld onder de Omgevingswet (en niet meer onder de Wet natuurbescherming). De her indiening staat in verband met de interprovinciale afstemming met de omliggende provincies.

2. Bevoegd gezag

Omdat het project plaatsvindt in de provincie Drenthe, zijn wij bevoegd om een beslissing te nemen op de aanvraag. Dit is bepaald in artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit. Bij ons besluit betrekken wij ook de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.
De aangevraagde activiteit kan nadelige gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden die geheel of gedeeltelijk in de provincie Overijssel liggen. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.2, eerste lid, van de Ow wordt de besluitvorming afgestemd met de voornoemde provincie.
Het concept-ontwerpbesluit is op 9 juli 2026 toegezonden aan de provincie Overijssel. Daarmee heeft afstemming plaatsgevonden over de beoordeling van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden die geheel of gedeeltelijk in de provincie Overijssel liggen. De provincie Overijssel heeft aangegeven de conclusies van de passende beoordeling niet te kunnen volgen. Volgens de provincie Overijssel kan een tijdelijke toename van stikstofdepositie leiden tot verslechtering van natuurwaarden en tot vertraging van het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Mede gelet op het voorzorgsbeginsel acht de provincie Overijssel niet uitgesloten dat negatieve effecten kunnen optreden voor de betrokken, reeds overbelaste Natura 2000-gebieden. Daarnaast heeft de provincie Overijssel opgemerkt dat naar haar oordeel nader gemotiveerd dient te worden waarom de berekende stikstofdepositie niet leidt tot verdere verslechtering en geen invloed heeft op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen.
Wij onderschrijven dat de stikstofdepositie in de betrokken Natura 2000-gebieden hoog is en werken, mede in dat kader, aan beleid dat is gericht op een dalende stikstofbelasting van natuurgebieden. Dit neemt echter niet weg dat vergunningaanvragen moeten worden beoordeeld aan de hand van het geldende wettelijke toetsingskader. Dat kader vereist niet dat iedere toename van stikstofdepositie per definitie leidt tot het oordeel dat een vergunning moet worden geweigerd. Beoordeeld moet worden of op grond van een passende beoordeling de wetenschappelijke zekerheid is verkregen dat het project, afzonderlijk en in cumulatie met andere plannen en projecten, de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet zal aantasten. Dit volgt onder meer uit artikel 8.74b van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de daarop betrekking hebbende jurisprudentie.
Uit de bij dit besluit behorende passende beoordeling blijkt dat de berekende tijdelijke en permanente depositiebijdragen, zowel afzonderlijk als in cumulatie met andere plannen en projecten, niet leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden. In de passende beoordeling is daarbij uitdrukkelijk beoordeeld of sprake kan zijn van verslechtering van habitattypen of vertraging bij het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Daaruit volgt dat significante effecten kunnen worden uitgesloten. Wij zien daarom geen aanleiding om af te wijken van de conclusies van de passende beoordeling.

3. Wettelijke bepalingen

De Ow stelt een vergunningplicht in voor een Natura 2000-activiteit, zoals omschreven in de Bijlage bij artikel 1.1, juncto artikel 5.1, eerste lid en onder e, van de Ow. Een Natura 2000-activiteit omvat een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, dat niet direct verband houdt met of noodzakelijk is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Dit geldt voor projecten die, alleen of samen met andere plannen of projecten, mogelijk significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. In het onderdeel "*Bepalen vergunningplicht en beoordeling van de passende beoordeling*" wordt hier nader op ingegaan.

Bij het verlenen van deze vergunning is conform artikel 2.1 van de Ow een evenwichtige afweging gemaakt, waarbij natuurbehoud prioriteit heeft boven economische, sociale, of culturele belangen.

4. Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de belangrijkste wetten en regels voor deze vergunning. Dat zijn:

- artikel 5.1, lid 1, onder e, van de Ow en artikel 16.53c van de Ow;
- artikel 8.74b van het Bkl;
- paragraaf 7.2.1 en artikel 7.197h van de Omgevingsregeling;
- de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden, zoals beschreven in de AERIUS-berekening in paragraaf 1;
- de beheerplannen en natuurdoelanalyses van de betrokken Natura 2000-gebieden, zoals genoemd in de AERIUS-berekening;
- de beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe.

5. Uitgangssituatie (referentiesituatie)

Zoals vermeld onder 1 b is er geen sprake van een referentiesituatie. Hierom worden de effecten van het hele project beoordeeld zonder intern salderen.

6. Bepalen vergunningplicht en beoordeling van de passende beoordeling

Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. Omdat de activiteit niet in een algemene maatregel van bestuur is aangewezen, geldt voor deze activiteit een vergunningplicht.
Op basis van de aangeleverde AERIUS-berekeningen hebben wij vastgesteld dat de aangevraagde situatie meer dan 0,00 mol/ha/jaar stikstofdepositie veroorzaakt op één of meerdere Natura 2000-gebieden. Hierdoor wordt de activiteit aangemerkt als een project dat mogelijk significante gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden, wat de vergunningplicht bevestigt.

Voor een project dat afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als de aanvrager een passende beoordeling heeft overgelegd, waaruit zonder redelijke wetenschappelijke twijfel kan worden geconcludeerd dat het project niet zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Passende beoordeling

De vergunningaanvraag is vergezeld van een ecologische passende beoordeling. Deze beoordeling bevat een ecologische analyse van de mogelijke effecten van het project op de instandhoudingsdoelstellingen van de relevante Natura 2000-gebieden, zoals beschreven in de aanwijzingsbesluiten. Per Natura 2000-gebied en per habitattype is een gedetailleerde effectbeoordeling uitgevoerd.

In de volgende secties bespreken wij de resultaten van de passende beoordeling en gaan wij in op mogelijke andere specifieke effecten.

Mitigerende maatregel

De volledige elektrificatie van de fabriek en het gebruik van elektrische bouwmaterieel in de bouwfase leidt tot een beperking van de stikstofemissie en moet worden aangemerkt als een mitigerende maatregel. Deze maatregel is betrokken bij de passende beoordeling van het project.

De omstandigheid dat sprake is van een mitigerende maatregel betekent echter niet zonder meer dat het additionaliteitsvereiste van toepassing is. Dat vereiste is alleen aan de orde indien met een maatregel stikstofruimte wordt benut die ook voor andere doeleinden beschikbaar is of zou moeten zijn.
In dit geval is daarvan geen sprake. Het project maakt geen gebruik van intern of extern salderen en ontleent evenmin stikstofruimte aan een bestaande toegestane situatie of aan maatregelen die (ook) als natuur- of beheermaatregelen kunnen worden ingezet. De emissiebeperking wordt uitsluitend gerealiseerd door de keuze om de fabriek – met uitzondering van de sprinklerpomp – volledig elektrisch uit te voeren alsmede elektrisch bouwmaterieel te gebruiken in de bouwfase van het project.
Daarmee wordt geen stikstofruimte benut die slechts beperkt beschikbaar is of die anders zou moeten worden aangewend voor natuurherstel of andere projecten. De elektrificatie leidt uitsluitend tot een beperking van de emissie van het aangevraagde project zelf.
Gelet hierop is het additionaliteitsvereiste in dit geval niet van toepassing.

Gebruiksfase
FAGE veroorzaakt in de gebruiksfase een extra depositiebijdrage van maximaal 0,01 mol/ha/jaar op 2 Natura 2000-gebieden. De depositiebijdrage per Natura 2000-gebied is weergegeven voor de gebruiksfase in tabel 3 en voor de toonaangevende jaar van de bouwfase in tabel 4.
Maximale en gemiddelde extra depositiebijdrage van FAGE in de gebruiksfase (tabel 3)

Natura 2000-gebied	Maximale toename (mol N/ha/jr)
Mantingerzand	0,01
Mantingerbos	0,01

Maximale extra depositiebijdrage van FAGE van het toonaangevend jaar van de bouwfase (tabel 4)

Natura 2000-gebied	Maximale toename (mol N/ha/jr)
Mantingerzand	0,05
Dwingelderveld	0,02
Mantingerbos	0,02
Drents-Friese Wold & Leggelderveld	0,01
Holtingerveld	0,01
Vecht- en Beneden-Reggegebied	0,01
Elperstroomgebied	0,01

Uit de passende beoordeling blijkt dat deze depositiebijdrage in zowel de gebruik- als de bouwfase -zowel afzonderlijk als in cumulatie met andere plannen en projecten- geen nadelige gevolgen heeft voor het behalen van de instandhoudingsdoelstelling van de betreffende Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat het project de natuurlijke kenmerken van deze Natura 2000-gebieden niet aan zal tasten.
Dat betekent dat aan dit bedrijf een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit kan worden verleend.
Hiermee zijn significant negatieve effecten op de te beschermen habitattypen en leefgebieden van soorten in alle Natura 2000-gebieden als gevolg dit project, inclusief bouwfase, uitgesloten.

Cumulatieve effecten

Op grond van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn dient beoordeeld te worden of het voorgenomen project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, tot significante negatieve gevolgen kan leiden voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Dit wordt ook wel de cumulatietoets genoemd.

In de cumulatietoets moet op grond van jurisprudentie meegenomen worden: projecten waarvoor een natuurvergunning is verleend, maar die nog niet of slechts ten dele zijn uitgevoerd en die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied kunnen hebben.

Ten behoeve van het cumulatieonderzoek is als eerste bepaald wat het gebied is waarbinnen vergunde maar nog niet gerealiseerde projecten kunnen liggen waarmee cumulatie aan de orde kan zijn. Gezien de aard van de effecten van FAGE gaat het dan om projecten die net als FAGE stikstofdepositie veroorzaken, en dan gaat het om projecten die stikstofdepositie kunnen veroorzaken op de (delen van) Natura 2000-gebieden waarop FAGE-depositie veroorzaakt. Omdat de maximale rekenafstand in AERIUS Calculator 25 km is, gaat het dus om (vergunde, maar nog niet gerealiseerde) projecten binnen tweemaal de maximale rekenafstand, dus 50 km.

Voor twee recente projecten met grotendeels overlappende zoekgebieden zijn reeds uitgebreide cumulatieonderzoeken uitgevoerd, namelijk voor de legalisatie van zeven PAS-melders (Koolstra Advies, 2024) en voor Nature Energy Coevorden (Kleijberg Ecologie, 2026). In het kader van deze onderzoeken is navraag gedaan bij de relevante bevoegde gezagen, waaronder het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselkwaliteit en Natuur (LVVN) en de betrokken provincies. Beide onderzoeken concluderen dat geen sprake is van andere vergunde maar nog niet gerealiseerde projecten die tot relevante cumulatieve effecten kunnen leiden. Deze conclusies kunnen, rekening houdend met de reikwijdte van die onderzoeken, ook worden betrokken bij de beoordeling van het project van FAGE.

Aanvullend is onderzocht of binnen het zoekgebied van FAGE projecten aanwezig zijn die buiten de eerdere cumulatieonderzoeken vielen of die zijn vergund nadat deze onderzoeken zijn uitgevoerd. Daarbij zijn de landelijke database voor natuurvergunningen en de provinciale bekendmakingen geraadpleegd. Uit dit aanvullende onderzoek zijn geen nieuwe door het Ministerie van LVVN vergunde projecten naar voren gekomen die tot relevante stikstofdepositie leiden. Wel zijn de vergunningen voor de zeven PAS-melders, Nature Energy Coevorden en diverse wijzigingsvergunningen in het kader van de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderij (LBV en LBV+) aangetroffen.

De vergunningen van de zeven PAS-melders betreffen de legalisatie van reeds gerealiseerde situaties. Deze vergunningen bieden geen ruimte voor verdere groei en leiden daarom niet tot een aanvullende depositiebijdrage ten opzichte van de feitelijk bestaande situatie. Van cumulatie met het project van FAGE kan daarom geen sprake zijn. Ook de wijzigingsvergunningen die zijn verleend in het kader van de LBV- en LBV+-regelingen leiden tot een afname van de vergunde stikstofdepositie en kunnen daardoor evenmin bijdragen aan cumulatieve effecten.

Voor de beoordeling van mogelijke cumulatieve effecten resteert uitsluitend het project Nature Energy Coevorden. Dit project veroorzaakt op enkele Natura 2000-gebieden waarop ook FAGE een depositiebijdrage heeft een beperkte extra stikstofdepositie. Uit de ecologische beoordeling volgt echter dat de conclusies van de passende beoordeling voor FAGE hierdoor niet wijzigen. Ook wanneer rekening wordt gehouden met de depositiebijdrage van Nature Energy Coevorden kunnen significante gevolgen voor de betrokken Natura 2000-gebieden op grond van dezelfde locatie specifieke ecologische beoordeling worden uitgesloten. Daarbij is van belang dat de uitvoering van het project Nature Energy Coevorden uitsluitend leidt tot een beperkte vergroting van de reeds bestaande overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) op de desbetreffende Natura 2000-gebieden. De mate waarin de KDW wordt overschreden is echter niet bepalend

geweest voor de conclusie van de passende beoordeling. Die conclusie is gebaseerd op een locatie-specifieke ecologische beoordeling van de betrokken habitattypen, de feitelijke gebiedssituatie en de instandhoudingsdoelstellingen. Uit die beoordeling volgt dat ook wanneer rekening wordt gehouden met de aanvullende depositiebijdrage van Nature Energy Coevorden, significante gevolgen voor de betrokken Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. De ecologische conclusie verandert daardoor niet.
Gelet op het voorgaande is de zekerheid verkregen dat het project van FAGE, zowel afzonderlijk als in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet zal aantasten. Cumulatieve effecten die tot significante gevolgen kunnen leiden zijn uitgesloten.

Overige effecten
Naast de effecten van stikstofdepositie zijn er geen andere significante effecten te verwachten voor de Natura 2000-gebieden. Er staat op voorhand vast dat er uitsluitend effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen zijn, gezien de afstand tussen de bedrijven en de Natura 2000-gebieden en de reikwijdte van andere effecten, zoals verstoring door geluid of verdroging.

Beoordeling voor Duitse Natura 2000-gebieden
Voor de beoordeling van de gevolgen van stikstofdepositie op Duitse Natura 2000-gebieden gebruiken wij de door het Kieler Institut für Landschaftsökologie ontwikkelde methode. Deze methode beschouwt effecten als significant wanneer de stikstofdepositie door het project boven de drempelwaarde van 7,14 mol N/ha/jaar komt. In haar uitspraken van 16 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1312) en 5 augustus 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2510) heeft de Raad van State bevestigd dat deze methode voor Duitse Natura 2000-gebieden in lijn is met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

De stikstofdepositie van dit project blijft onder de grens van 7,14 mol/ha/jaar en wordt daarom naar Duits recht niet als significant beschouwd. Dit staat de verlening van de gevraagde vergunning niet in de weg.

8. Toelichting voorschriften
Hieronder wordt per voorschrift kort beschreven welke reden het voorschrift heeft.
Voorschrift A: Uitvoering overeenkomstig beschikking
Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de activiteit wordt uitgevoerd overeenkomstig de aanvraag, de passende beoordeling en de onderliggende AERIUS-berekeningen. Afwijkingen kunnen leiden tot hogere emissies en depositie dan beoordeeld.

Voorschrift B: Realisatietermijn van drie jaar
Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat het project binnen een afzienbare termijn wordt gerealiseerd. Bij uitstel kunnen relevante gegevens, zoals AERIUS-datasets en de gebiedstoestand, wijzigen, waardoor de beoordeling haar actualiteit verliest. Daarom wordt een realisatietermijn van drie jaar gehanteerd.

Voorschrift C: Stikstofemissie van het project mag niet als extern saldo gebruikt worden
Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de stikstofemissie van dit project wordt ingezet voor extern salderen. Deze beoordeling is projectspecifiek en ziet uitsluitend op deze activiteit, waardoor inzet als saldogever voor andere projecten niet passend is.

Voorschrift D: Zwaar verkeer (omvang)
Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat het aantal vervoersbewegingen van zwaar verkeer niet hoger is dan in de AERIUS-berekeningen is gehanteerd en daarmee geborgd blijft. Een toename van zwaar verkeer kan leiden tot hogere emissies en depositie dan beoordeeld.

Voorschrift E: Uitvoering bouwfase
Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de uitvoering van de bouwfase plaatsvindt overeenkomstig de in de AERIUS-berekening gehanteerde uitgangspunten en emissies, zodat niet meer stikstofemissie optreedt dan in het toonaangevende jaar is berekend.

9. Conclusie

Op basis van de aanvraag, de passende beoordeling en aanvullende gegevens zijn de effecten van de aangevraagde activiteit getoetst aan de relevante wet- en regelgeving. De resultaten tonen aan dat, mits aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, er geen significante negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Wij komen hierdoor tot de conclusie dat de aangevraagde vergunning, met de gestelde voorschriften in de vergunning, kan worden verleend.